

Repertoriul jurisprudenței

Cauza C-603/13 P

**Galp Energía España SA și alții
împotriva
Comisiei Europene**

„Recurs — Articolul 81 CE — Înțelegeri — Piața spaniolă a bitumului rutier — Împărțirea pieței și coordonarea prețurilor — Durata excesivă a procedurii în fața Tribunalului — Articolul 261 TFUE — Regulamentul (CE) nr. 1/2003 — Articolul 31 — Competență de fond — Articolul 264 TFUE — Anularea în tot sau în parte a deciziei Comisiei”

Sumar — Hotărârea Curții (Camera a cincea) din 21 ianuarie 2016

1. *Recurs — Motive — Neidentificarea erorii de drept invocate — Motiv lipsit de precizie — Inadmisibilitate*

[art. 256 alin. (1) al doilea paragraf TFUE; Statutul Curții de Justiție, art. 58 primul paragraf; Regulamentul de procedură al Curții, art. 168 alin. (1) lit. (d)]

2. *Recurs — Motive — Apreciere eronată a faptelor și a elementelor de probă — Control exercitat de Curte cu privire la aprecierea elementelor de probă — Excludere, cu excepția cazurilor de denaturare*

[art. 256 alin. (1) al doilea paragraf TFUE; Statutul Curții de Justiție, art. 58 primul paragraf]

3. *Procedură jurisdicțională — Durata procedurii în fața Tribunalului — Termen rezonabil — Litigiu privind existența unei încălcări a normelor de concurență — Nerespectarea unui termen rezonabil — Consecințe — Răspundere extracontractuală urmărită prin intermediul unei acțiuni în despăgubire — Caracter autonom în raport cu acțiunea în anulare — Criterii de apreciere a încălcării principiului termenului rezonabil*

[art. 256 alin. (1) TFUE, art. 268 TFUE și art. 340 al doilea paragraf TFUE; Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, art. 47 al doilea paragraf]

4. *Acțiune în anulare — Control de fond — Întindere — Elemente care trebuie luate în considerare — Elemente anterioare și ulterioare deciziei atacate — Elemente prezentate în cadrul procedurii administrative sau prezentate pentru prima dată în cadrul acțiunii în anulare — Includere*

(art. 101 TFUE, 102 TFUE, 261 TFUE și 263 TFUE)

5. *Concurență — Amenzi — Quantum — Control jurisdicțional — Competență de fond — Control de legalitate — Întindere și limite — Competență de fond strict limitată la determinarea cuantumului amenzii aplicate*

[art. 261 TFUE și 263 TFUE; Regulamentul nr. 1/2003 al Consiliului, art. 23 alin. (2) și art. 31]

6. *Acțiune în anulare — Hotărâre de anulare — Domeniu de aplicare — Anularea integrală a unei decizii a Comisiei de calificare a unei înțelegeri globale drept încălcare unică și continuă și de aplicare a unei amenzi în pofida răspunderii întreprinderii reclamante numai pentru o parte din comportamentele anticoncurențiale — Inadmisibilitate*

[art. 101 alin. (1) TFUE și art. 264 primul paragraf TFUE]

7. *Concurență — Amenzi — Quantum — Stabilire — Putere de apreciere a Comisiei — Control jurisdicțional — Competența de fond a instanței Uniunii — Întindere — Determinarea quantumului amenzii aplicate — Criterii de apreciere — Gravitatea și durata încălcării — Respectarea principiilor motivării, proporționalității, individualizării pedepselor și egalității de tratament*

[art. 101 alin. (1) TFUE și art. 261 TFUE; Regulamentul nr. 1/2003 al Consiliului, art. 23 alin. (3) și art. 31; Statutul Curții de Justiție, art. 61 primul paragraf]

1. A se vedea textul deciziei.

(a se vedea punctele 43 și 44)

2. A se vedea textul deciziei.

(a se vedea punctul 46)

3. O încălcare săvârșită de o instanță a Uniunii a obligației sale rezultate din articolul 47 al doilea paragraf din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene de a judeca într-un termen rezonabil cauzele cu care este sesizată trebuie să fie sancționată printr-o acțiune în despăgubire introdusă la Tribunal, o asemenea acțiune constituind un remediu efectiv.

Rezultă că o cerere prin care se solicită repararea prejudiciului cauzat de nerespectarea de către Tribunal a unui termen de soluționare rezonabil nu poate fi introdusă direct la Curte în cadrul unui recurs, ci trebuie introdusă chiar la Tribunal. Cu toate acestea, întrucât este evident, fără a fi necesar ca părțile să prezinte elemente suplimentare în această privință, că Tribunalul și-a încălcat în mod suficient de grav obligația de a se pronunța în cauză într-un termen rezonabil, Curtea poate stabili acest fapt în cadrul unui recurs.

În consecință, fără a se aduce atingere obligației recurenților de a formula o acțiune în despăgubire în fața Tribunalului, trebuie să se constate încălcarea principiului menționat în cazul în care durata procedurii desfășurate în fața Tribunalului, și anume aproape cinci ani și nouă luni, care cuprinde, în special, o perioadă de patru ani și o lună care s-a scurs, fără niciun act de procedură, între încheierea procedurii scrise și ședință, nu se poate explica nici prin natura, nici prin complexitatea cauzei, nici prin contextul acesteia. Această situație se regăsește în special atunci când nu reiese nici din hotărârea atacată, nici din elementele furnizate de părți că această perioadă de inactivitate se dovedește a fi justificată în mod obiectiv sau că recurențele au contribuit la aceasta.

(a se vedea punctele 55-59)

4. Sistemul de control jurisdicțional al deciziilor Comisiei privind procedurile de aplicare a articolelor 101 TFUE și 102 TFUE constă într-un control al legalității actelor instituțiilor prevăzut la articolul 263 TFUE, care poate fi completat, în aplicarea articolului 261 TFUE și la cererea reclamantilor, prin exercitarea de către Tribunal a unei competențe de fond în ceea ce privește sancțiunile aplicate de Comisie în acest domeniu.

În această privință, întinderea controlului de legalitate prevăzut la articolul 263 TFUE se extinde la toate elementele deciziilor Comisiei privind procedurile de aplicare a articolelor 101 TFUE și 102 TFUE care fac obiectul unui control aprofundat asigurat de Tribunal, în drept și în fapt, în lumina motivelor invocate de reclamanți și ținând seama de ansamblul elementelor prezentate de aceștia din urmă, indiferent că sunt anterioare sau ulterioare deciziei adoptate, indiferent că au fost prezentate în prealabil în cadrul procedurii administrative sau, pentru prima dată, în cadrul acțiunii cu care este sesizat Tribunalul, în măsura în care aceste din urmă elemente sunt pertinente pentru controlul legalității deciziei Comisiei.

(a se vedea punctele 71 și 72)

5. Întinderea acestei competențe de fond este strict limitată, spre deosebire de controlul legalității prevăzut la articolul 263 TFUE, la stabilirea cuantumului amenzii. Competența de fond de care dispune instanța Uniunii în temeiul articolului 31 din Regulamentul nr. 1/2003 privește numai aprecierea de către aceasta a amenzii aplicate de Comisie, cu excluderea oricărei modificări a elementelor constitutive ale încălcării constatate în mod legal de Comisie în decizia cu care este sesizată instanța Uniunii.

Tribunalul săvârșește o eroare de drept atunci când, deși constată, pe de o parte, că Comisia nu a stabilit că întreprinderi incriminate pentru participarea la o înțelegere contrară normelor de concurență au participat la un mecanism de compensare destinat să corecteze diferențele intervenite în ceea ce privește împărțirea convenită a pieței și a clienților, precum și la un sistem de monitorizare a punerii în aplicare a acordurilor de împărțire a pieței și a clienților, prin intermediul unor schimburi de informații cu privire la volumele de vânzări și, pe de altă parte, că decizia Comisiei nu este întemeiată pe niciun alt motiv decât participarea acestor întreprinderi la aceste două componente ale încălcării, constată, în cadrul competenței sale de fond, că aceste întreprinderi au avut cunoștința de participarea celorlalți membri ai înțelegerii la mecanismul de compensare, dar și că acestea puteau să prevadă participarea lor la sistemul de monitorizare, astfel încât pot fi considerate răspunzătoare în temeiul articolului 101 TFUE și se impune ca Tribunalul să țină seama de acest lucru în stabilirea cuantumului amenzii.

(a se vedea punctele 76-79)

6. Constatarea efectuată de Tribunal cu privire la lipsa probei referitoare la participarea integrală a anumitor întreprinderi la o încălcare a normelor de concurență nu este de natură, conform articolului 264 primul paragraf TFUE, să determine anularea deciziei care le-a incriminat, întrucât aceste elemente prezintă caracterul de componente accesorii la încălcarea în discuție. Astfel, împrejurarea potrivit căreia Comisia nu a prezentat proba unei astfel de participări a întreprinderilor respective nu modifică esența deciziei sale, în măsura în care încălcarea unică și continuă constatată de Comisie se compune, în special, din două ansambluri de încălcări principale, și anume împărțirea pieței și coordonarea prețurilor.

(a se vedea punctul 86)

7. A se vedea textul deciziei.

(a se vedea punctele 87-90)